

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ «УНІВЕРСУМ»

Циклова комісія з педагогічної освіти

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ

«   »   2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПЕДАГОГІКА

для студентів

спеціальності

014 Середня освіта

освітньо-професійної програми

Фізична культура

освітньо-професійного ступеня

фаховий молодший бакалавр

Київ-2023

Розробник:

Доценко Альона Олександрівна, викладач циклової комісії з педагогічної освіти Фахового коледжу «Універсум» Київського університету імені Бориса Грінченка

Викладач:

Доценко Альона Олександрівна

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні циклової комісії з педагогічної освіти

Протокол від « 30 » серпня 2023 року № 1

Голова циклової комісії _____ Альона ДОЦЕНКО

Робочу програму перевірено

« _____ » _____ 2023 р.

Заступник директора

з навчально-методичної роботи О. Головчанська Оксана ГОЛОВЧАНСЬКА

Заступник директора з навчальної роботи _____

ОК Оксана КАЛАШНИК

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), « ____ » _____ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), « ____ » _____ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), « ____ » _____ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), « ____ » _____ 20__ р., протокол № ____

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни		
	денна форма навчання		
Вид дисципліни	обов'язкова		
Мова викладання, навчання, оцінювання	українська		
Загальний обсяг кредитів/годин	6,5/195		
Курс	2, 3		
Семестр	3-й, 4-й, 5-й		
Кількість змістових модулів з розподілом:	3-й семестр	4-й семестр	5 й семестр
	2	3	1
Обсяг кредитів	2	3	1
Обсяг годин, в тому числі:	60	90	45
Аудиторні	28	42	22
Модульний контроль	4	6	2
Семестровий контроль	-	-	-
Самостійна робота	22	33	6
Підготовка і складання підсумкового контролю	6	9	15
Форма семестрового контролю	-	-	Іспит

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу – сприяти освоєнню студентами компетентностями професійної діяльності майбутнього вчителя відповідно до державних та європейських стандартів, потреб суспільства; розроблення на цій основі підходів щодо удосконалення системи формування психолого-педагогічної готовності до викладацької та науково-педагогічної діяльності.

Завдання курсу:

- аналіз закономірностей функціонування системи освіти і її складових (навчально-виховний процес, управління, вчитель, учень тощо);
- ознайомлення з інноваційними технологіями, формами організації, методами, засобами навчання, принципами навчання, з контролем за навчальною діяльністю учнів початкової школи;
- прогнозування перспектив розвитку освіти в Україні в контексті інтеграції у європейський освітній простір;
- сприяння формуванню здатності майбутнього фахівця здійснювати перехід від предметного викладання до дитиноцентризму.

Дисципліна «Педагогіка» як обов'язковий компонент освітньо-професійної програми, забезпечує оволодіння студентами загальними, спеціальними та предметними компетентностями.

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
Загальні компетентності		
ЗК-2	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя	Модуль 1-6
ЗК-3	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово	Модуль 1-6
ЗК-5	Здатність до міжособистісної взаємодії	Модуль 1-6
ЗК-6	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями	Модуль 1-6
ЗК-7	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях	Модуль 1-6

Спеціальні компетентності		
СК-1	Здатність враховувати в освітньому процесі вікові особливості учнів	Модуль 1-6
СК-3	Здатність до інтеграції предметних знань з різних освітніх галузей	Модуль 1-6
СК-4	Здатність до добору й застосування доцільних форм, методів, технологій та засобів навчання	Модуль 1-6
СК-6	Здатність до формування мотивації та організації пізнавальної діяльності учнів	Модуль 1-6
СК-7	Здатність до спілкування з батьками, колегами, іншими фахівцями з метою педагогічного супроводу.	Модуль 1-6
СК-8	Здатність до забезпечення сприятливих умов в освітньому середовищі для кожного учня відповідно до його індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів	Модуль 1-6
СК-9	Здатність до планування освітнього процесу в межах посадових обов'язків	Модуль 1-6
СК-10	Здатність до організації процесу навчання, виховання та розвитку здобувачів освіти	Модуль 1-6
СК-11	Здатність до використання освітніх інновацій у професійній діяльності	Модуль 1-6
СК-12	Здатність до моніторингу педагогічної діяльності та визначення власних професійних потреб	Модуль 1-6
СК-13	Здатність розвивати мовно-комунікативну компетентність учнів	Модуль 1-6
СК-15	Здатність до попередження булінгу та протидії різним проявам насильства	Модуль 1-6
СК-18	Здатність дбайливо ставитися до здоров'я учнів ласного здоров'я в процесі освітньої діяльності	Модуль 1-6
Предметні компетентності		
	готовність застосовувати засоби, прийоми, технології навчання щодо мотивації та стимулювання суб'єктів	Модуль 1-6

	педагогічного процесу;	
	здатність визначати цілі (стратегічні, тактичні, оперативні), планувати процеси для досягнення бажаних результатів, планувати діяльність суб'єктів педагогічного процесу;	Модуль 1-6
	здатність організовувати процеси, створювати умови для досягнення бажаних результатів	Модуль 1-6
	здатність добирати доцільні методи, форми, засоби педагогічної діяльності;	Модуль 1-6
	розробляти методичне забезпечення педагогічного процесу;	Модуль 1-6
	здатність до організації та проведення досліджень (теоретичних, практичних), пошукової роботи, наукового аналізу й узагальнення власного педагогічного досвіду;	Модуль 1-6
	здатність до переосмислення процесів, результатів, засобів їх досягнення; визначення шляхів покращення якості процесів та результатів;	Модуль 1-6
	здатність застосовувати методи самовиховання, орієнтовані на систему індивідуальних, національних і загальнолюдських цінностей, для розроблення й реалізації стратегій і моделей поведінки та кар'єри;	Модуль 1-6
	застосовування інформаційно-комунікаційні технології в професійній діяльності та повсякденному житті, раціональне використання комп'ютера й комп'ютерних засобів при розв'язуванні задач, пов'язаних з опрацюванням інформації, її пошуком, систематизацією, зберіганням, поданням та обміном;	Модуль 1-6

3. Результати навчання за дисципліною

В результаті вивчення дисципліни студенти повинні:

PH 2

Застосовувати ефективні моделі міжособистісної комунікації як в професійній діяльності, так і поза її межами.

PH 3

Аналізувати можливості професійного розвитку з урахуванням умов педагогічної діяльності та індивідуальних запитів і потреб.

PH 4

Враховувати вікові особливості учнів в освітньому процесі для забезпечення його ефективності.

PH 5

Забезпечувати досягнення результатів навчання, визначених Державними стандартами освіти та типовими освітніми програмами.

PH 6

Застосовувати міжпредметні зв'язки та інтеграцію змісту різних освітніх галузей в освітньому середовищі.

PH 8

Сприяти формуванню мотивації учнів до навчання.

PH 9

Використовувати ефективні форми, засоби і стратегії комунікації з батьками, колегами, іншими фахівцями.

PH 10

Планувати освітній процес залежно від мети, індивідуальних особливостей учнів, специфіки діяльності закладу освіти.

PH 11

Застосовувати інновації у професійній діяльності.

PH 12

Оцінювати власну педагогічну діяльність відповідно до визначених критеріїв.

PH 13

Формувати в учнів здатність до конструктивної міжособистісної взаємодії.

PH 15

Застосовувати основні стратегії поведінки щодо попередження булінгу та протидії різним проявам насильства.

PH 18

Формувати здатність дбайливо ставитися до здоров'я учнів та власного здоров'я в процесі освітньої діяльності.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Розподіл годин між видами робіт					
	усього	Аудиторна:				
		Лекції	Семін.	Практ.	Підготовка і складання підсумкового контролю	Сам.р.
3-й семестр						
Змістовий модуль 1. Загальні основи педагогіки.						
Тема 1. Загальна характеристика педагогічної діяльності.	4	2				2
Тема 2. Історичні етапи розвитку педагогіки.	8	2	2			4
Тема 3. Система педагогічних наук. Система освіти в Україні.	8	2			2	4
Тема 4. Методи науково-педагогічних досліджень.	8	2	2			4
Модульна контрольна робота	2					
*Разом за змістовим модулем	30	8	4		2	14
Змістовий модуль 2. Сутність, зміст процесу навчання						
Тема 5. Предмет і основні поняття дидактики.	10	2	2	2		4
Тема 6. Зміст освіти.	10	4		2	2	2
Тема 7. Суть процесу навчання.	8	2	2		2	2
Модульна контрольна робота	2					
*Разом за змістовим модулем	30	8	4	4	4	8
*Разом за 3 семестр	60	16	8	4	6	22

4-й семестр							
Змістовий модуль 3. Принципи, методи та форми організації навчання.							
Тема 8. Метод навчання.	5	2					4
Тема 9. Поняття про закономірності, принципи та правила навчання.	8	2	2				4
Тема 10. Форми організації навчання.	8	2		2			4
Тема 11. Сутність і функції контролю, перевірки і оцінки знань.	6	2			2		2
Модульна контрольна робота	2						
*Разом за змістовим модулем	30*	8	2	2	2	2	14
Змістовий модуль 4. Сутність процесу виховання.							
Тема 12. Сутність та особливості процесу виховання.	4	2					2
Тема 13. Методи і форми виховання.	9	2	2		1		4
Тема 14. Формування основ наукового світогляду.	6	2					4
Тема 15. Напрямки виховання.	9	2	2		2		3
Модульна контрольна робота	2						
*Разом за змістовим модулем	30*	8	4		3		13
Змістовий модуль 5. Особливості виховного процесу.							
Тема 16. Виховання учнівського колективу.	5	2	2				1
Тема 17. Робота класного керівника.	8	4		2			2
Тема 18. Сімейне виховання. Форми зв'язку школи і сім'ї.	8	2		2	2		2

Тема 19. Виховна робота з педагогічно-занедбанними дітьми.	7	2	2		2	1
Модульна контрольна робота	2					
*Разом за змістовим модулем	30*	10	4	4	4	6
*Разом за 4 семестр	90*	26	10	6	9	33
Усього годин (3-й, 4-й семестри)	150*	42	18	10	15	55
5-й семестр						
Змістовий модуль 6. Внутрішкільне управління. Школознавство.						
Тема 20. Сутність, мета і принципи управління освітою.	5	2	2			1
Тема 21. Керівництво навчально-виховною роботою школи.	5	2	2			1
Тема 22. Планування роботи в школі та особливості її контролю.	5	2	2			1
Тема 23. Методична робота з учителями	5	2	2			1
Тема 24. Передовий педагогічний досвід та система роботи з ним	3	2				1
Тема 25. Інноваційні педагогічні технології на зламі тисячоліть	5	2	2			1
Модульна контрольна робота	2					
Підготовка і складання підсумкового контролю	15				15	
*Разом за змістовим модулем	45	12	10		15	6
*Разом за 5 семестр	45	12	10		15	6
*Всього	195	54	28	10	30	61

* з урахуванням модульного контролю

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Загальні основи педагогіки.

Тема 1. Загальна характеристика педагогічної діяльності.

Виникнення і становлення педагогічної професії. Роль учителя у суспільному розвитку. Функції педагога. Видатні вчителі минулого та сьогодення. Специфіка педагогічної діяльності. Компоненти педагогічної діяльності. Види педагогічної діяльності. Групи педагогічних завдань. Компоненти практичної педагогічної діяльності.

Основні поняття теми: педагог, учитель, вихователь, функції педагога, якості педагога, педагогічна діяльність, компоненти педагогічної діяльності

Основна література 2,4

Додаткова література 2,6,9

Тема 2. Історичні етапи розвитку педагогіки.

Етапи розвитку педагогіки. Погляди різних учених на об'єкт і предмет педагогіки. Комплексний характер науки про виховання людини. Основні поняття і категорії педагогіки. Становлення і розвиток дидактики.

Основні поняття теми: галузі педагогіки, об'єкт і предмет педагогіки, "Велика дидактика" Я.А. Коменського, педагогіка як система, поняття і категорії педагогіки.

Основна література 1,4

Додаткова література 1,2,6,8

Семінарське заняття 1. Видатні вчителі минулого та сьогодення.

Тема 3. Система педагогічних наук. Система освіти в Україні.

Освіта як основа інтелектуального, культурного, духовного, соціального, економічного розвитку суспільства і держави. Мета освіти. Засади, на яких ґрунтується освіта в Україні: гуманізм, демократія, національна свідомість, взаємоповага між націями і народами. Система освіти в Україні: навчальні заклади, наукові, науково-методичні і методичні установи, науково-виробничі підприємства, державні і місцеві органи управління освітою та самоврядування в галузі освіти.

Основні поняття теми: освіта, система освіти, принципи освіти, структура освіти, освітні рівні, освітньо-кваліфікаційні рівні, наукові ступені, вчені звання, інновації в освіті.

Основна література 1,4

Додаткова література 2,3

Тема 4. Методи науково-педагогічних досліджень.

Методологія педагогіки. Методи науково-педагогічних досліджень: теоретичні (опис, порівняння, історичний аналіз, моделювання, узагальнення, ідеалізація); емпіричні (спостереження, бесіда, анкетування, тестування, вивчення продуктів діяльності, експеримент), методи математичної статистики.

Основні поняття теми: наукове дослідження, методологія науки, методологічні засади педагогіки, методи науково-педагогічного дослідження, етапи науково-педагогічного дослідження.

Основна література 1,4

Додаткова література 4,5

Семінарське заняття 2. Методи науково-педагогічних досліджень.

Змістовий модуль 2. Сутність, зміст процесу навчання

Тема 5. Предмет і основні поняття дидактики.

Предмет дидактики. Виникнення і розвиток дидактики. Відомі педагогічно-дидакти минулого і сучасності Гуманістична концепція та особистісно-орієнтований підхід як методологічна основа дидактики. Функції і завдання дидактики. Об'єкт і предмет дидактики. Галузі дидактики. Взаємозв'язок дидактики з іншими науками та окремими методиками викладання.

Основні поняття теми: навчання, освіта, самоосвіта, викладання, учіння, мета, завдання, принципи, форми, методи, прийоми, засоби, результати навчання.

Основна література 1,4

Додаткова література 1,2,3

Семінарське заняття 3. Сучасний педагогічний процес.

Практичне заняття 1. Сучасний педагогічний процес.

Тема 6. Зміст освіти.

Зміст освіти. Види освіти. Концепція 12-річної загальноосвітньої школи. Нормативні документи. Загальна характеристика навчальної програми (за фахом). Навчально-методична література. Характеристика підручників і посібників. Функції сучасного підручника.

Основні поняття теми: нормативні документи, навчальна програма, нормативні документи, навчально-методична література.

Основна література 1,2,4

Додаткова література 1,2,6

Практичне заняття 2. Зміст освіти в сучасній школі.

Тема 7. Суть процесу навчання.

Навчання як підсистема цілісного педагогічного процесу. Сутність процесу навчання. Структура навчання, її компоненти. Гносеологічні основи процесу навчання. Характеристика навчання як цілісної системи. Компоненти процесу навчання. Основні функції процесу навчання. Цілі навчання.

Основні поняття теми: пізнавальний інтерес, мотивація учіння, принципи навчання.

Основна література 1,2

Додаткова література 1,2,5

Семінарське заняття 4. Співвідношення закономірностей, принципів і правил дидактики.

Змістовий модуль 3. Принципи, методи та форми організації навчання.

Тема 8. Методи навчання. Класифікація методів навчання. Характеристика

методів.

Поняття про метод навчання. Історія розвитку методів навчання. Прийом навчання як елемент методу. Метод як багатofакторне явище. Класифікація методів навчання.

Основні поняття теми: метод навчання, прийом навчання, засіб навчання.

Основна література 1,3,4

Додаткова література 1,2,3

Тема 9. Поняття про закономірності, принципи та правила навчання.

Сутність закономірностей навчання, їх характеристика. Принципи навчання, їх характеристика. Взаємозв'язок компонентів процесу навчання. Характеристика правил навчання.

Основні поняття теми: закономірності навчання, принципи навчання, правила навчання.

Основна література 1,4

Додаткова література 1,2

Семінарське заняття 5. Навчання як спосіб організації педагогічного процесу.

Тема 10. Форми організації навчання.

Форми організації навчання, їх становлення, характеристика. Загальні форми організації навчання. Спеціальні форми організації навчання: урок, семінар, лекція, консультація, факультатив, домашнє завдання, додаткове заняття, залік, екзамен.

Основні поняття теми: форма організації навчання, система навчання, урок, етапи уроку, види навчальної роботи, позаурочна діяльність.

Основна література 1,3,4

Додаткова література 1,2,3,7,9

Практичне заняття 3. Форми організації навчального процесу.

Тема 11. Сутність і функції контролю, перевірки і оцінки знань.

Функції перевірки і оцінювання знань, умінь і навичок. Оцінка результатів навчально-пізнавальної діяльності учнів. Види перевірки і оцінки знань. Форми та методи перевірки і оцінки знань, вмінь, навичок учнів. Оцінки і оціночні судження. Критерії оцінювання ЗУН

Основні поняття теми: поточна перевірка, тематична перевірка, підсумкова перевірка, оцінка

Основна література 1,4

Додаткова література 1,3

Змістовий модуль 4. Сутність процесу виховання

Тема 12. Сутність та особливості процесу виховання. Мета і завдання виховання.

Суть процесу виховання. Процес виховання як система. Особливості виховного процесу під час воєнного стану. Закономірності та принципи

виховання. Мета і завдання виховання в сучасній школі. Механізми становлення особистості. Школи гуманістичного виховання. Самовиховання учнів.

Основні поняття теми: формування особистості, соціалізація особистості, виховання, етапи процесу виховання.

Основна література 1,2,3

Додаткова література 1,4,7,8,

Тема 13. Методи і форми виховання.

Поняття форм виховної роботи. Організаційні форми виховної роботи. Характеристика основних форм виховної роботи.

Основні поняття теми: бесіда, лекція, диспут, приклад, вимога, громадська думка, змагання, заохочення, покарання.

Основна література 1,2,3

Додаткова література 1,2,3,5,9

Семінарське заняття 6. Організаційні форми виховної роботи

Тема 14. Формування основ наукового світогляду.

Формування основ національного і наукового світогляду. Поняття про світогляд та його основні риси. Етапи формування основ світогляду молодших школярів у процесі навчання і позакласної роботи.

Основні поняття теми: погляди, переконання, ідеал, світогляд, науковий світогляд, функції світогляду.

Основна література 2,4

Додаткова література 1,2,3,5,9

Тема 15. Напрямки виховання.

Основні напрями виховання. Розумове виховання: завдання, шляхи, засоби, методи; види мислення. Формування наукового світогляду. Моральне виховання: завдання, зміст, шляхи, засоби. Виховання моральної свідомості та громадянської відповідальності, національної гідності та менталітету, дисциплінованості.

Основні поняття теми: розумове виховання, патріотичне виховання, інтернаціональне виховання, статеве виховання, екологічне трудове виховання, естетичне виховання, фізичне виховання.

Основна література 1,4

Додаткова література 2,3,6,8

Семінарське заняття 7. Основні напрями виховання.

Змістовий модуль 5. Особливості виховного процесу.

Тема 16. Виховання учнівського колективу.

Поняття «колектив» і його значення. Види і структура колективу. Динаміка розвитку колективу під час воєнного стану. Шляхи згуртування колективу. Педагогічне керівництво колективом.

Основні поняття теми: колектив, ознаки колективу, функції колективу, особистість в колективі.

Основна література 1,2,4

Додаткова література 2,3,6,8

Семінарське заняття 8. Формування учнівського колективу та його вплив на особистість.

Тема 17. Робота класного керівника.

Робота класного керівника. Виховання учнівського колективу. Органи самоврядування. Педагогічне спілкування: особливості, характеристика, стадії. Алгоритм дії вчителя на уроці під час воєнного стану.

Основні поняття теми: класний керівник, виховна діяльність класного керівника, учнівський колектив, позитивні якості класного керівника.

Основна література 1,2,3,4

Додаткова література 2,3,6,8

Практичне заняття 4. Діяльність класного керівника. Робота з батьками.

Тема 18. Сімейне виховання. Форми зв 'язку школи і сім'ї.

Становлення та розвиток сім'ї як суспільного інституту. Традиційні шляхи сімейного виховання в Україні як педагогічна система.

Основні поняття теми: сім'я, школа, взаємодія, освітній процес, виховання.

Основна література 1,2,3,4

Додаткова література 7,9,10

Практичне заняття 5. Сімейне виховання. Форми зв 'язку школи і сім'ї.

Тема 19. Виховна робота з педагогічно занедбаними дітьми.

Соціально-педагогічні умови появи важковиховуваних дітей. Основні принципи, шляхи й засоби перевиховання педагогічно занедбаних дітей. Етапи роботи з перевиховання педагогічно занедбаних "важких" дітей. Загальнопедагогічні чинники у процесі перевиховання педагогічно занедбаних дітей.

Основні поняття теми: «важкі» діти, принципи перевиховання, важковиховувані діти.

Основна література 1,2

Додаткова література 4,6,7

Семінарське заняття 9. Виховна робота з педагогічно занедбаними дітьми.

Змістовий модуль 6. Внутрішкільне управління. Школознавство.

Тема 20. Сутність, мета і принципи управління освітою.

Наукова організація праці в школі. Педагогічна етика керівника школи. Директор та його заступники. Педагогічна рада школи.

Основні поняття теми: демократичність, гласність, регіональність, педагогічна етика, педагогічна рада.

Основна література 1,2

Додаткова література 7,9,11

Семінарське заняття 10. Управління в галузі освіти.

Тема 21. Керівництво навчально-виховною роботою школи.

Педагогічна рада і навчально-виховний процес у загальноосвітній школі. Система педагогічного контролю. Система роботи по підвищенню кваліфікації вчителів.

Основні поняття теми: директор, заступники директора, аналіз, планування, організація, контроль, регулювання, координування, соціально-психологічний мікроклімат колективу.

Основна література 1,4

Додаткова література 1,2,7

Семінарське заняття 11. Керівництво навчально-виховним процесом

Тема 22. Планування роботи в школі та особливості її контролю.

Принципи планування роботи школи. Перспективне планування. Річне планування. Поточне планування. Розклад уроків.

Основні поняття теми: управління, функції управління, перспективне планування, розклад уроків.

Основна література 1,2

Додаткова література 2,3,4

Семінарське заняття 12. Планування і облік роботи в школі.

Тема 23. Методична робота з учителями.

Значення методичної роботи з учителями та її суть. Наукові основи організації методичної роботи. Організація методичної роботи на діагностичній основі. Традиційні та нетрадиційні форми методичної роботи. Передовий досвід використання активних форм методичної роботи.

Основні поняття теми: методична робота, традиційні форми роботи, нетрадиційні форми роботи.

Основна література 3,4

Додаткова література 8,10

Семінарське заняття 13. Значення методичної роботи з учителями

Тема 24. Передовий педагогічний досвід та система роботи з ним.

Педагогічний досвід як єдність теорії і практики. Види педагогічного досвіду. Загальні критерії передового педагогічного досвіду. Система роботи з передовим педагогічним досвідом. Управління процесом упровадження передового педагогічного досвіду.

Основні поняття теми: теорія, практика, педагогічний досвід.

Основна література 3,4

Додаткова література 9,10

Тема 25. Інноваційні педагогічні технології на зламі тисячоліть.

Визначення педагогічної інновації та педагогічної технології; перелік інновацій. Нові технології навчання та виховання. Суть, передумови та етапи становлення системи розвивального навчання. Методи навчання: традиції і новації. Порядок здійснення інноваційної освітньої діяльності.

Основні поняття теми: інновації, педагогічні технології.

Основна література 2,4

Додаткова література 11

Семінарське заняття 14. Особливості педагогічної інновації та педагогічної технології.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів II курсу

Оцінювання навчальних досягнень студентів за всіма видами навчальних робіт проводиться за 12-бальною шкалою.

Рівні навчальних досягнень	Бал	Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів
Початковий	1	Студент може розрізнити об'єкт вивчення і відтворити деякі його елементи.
	2	Студент фрагментарно відтворює незначну частину навчального матеріалу, має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення, виявляє здатність елементарно викласти думку.
	3	Студент відтворює менше половини навчального матеріалу; з допомогою викладача виконує елементарні завдання.
Середній	4	Студент знає близько половини навчального матеріалу, здатний відтворити його відповідно до тексту навчального посібника або пояснення викладача, повторити за зразком певну операцію, дію.
	5	Студент розуміє основний навчальний матеріал, здатний з помилками й неточностями сформулювати визначення понять.
	6	Студент виявляє знання і розуміння основних положень навчального матеріалу. Відповідь його правильна, але недостатньо осмислена. З допомогою викладача здатний аналізувати, порівнювати, узагальнювати та робити висновки.
Достатній	7	Студент правильно, логічно відтворює навчальний матеріал, розуміє основоположні теорії і факти, вміє наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок, застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, частково контролює власні дії.
	8	Знання студента є достатньо повними, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, вміє аналізувати, застосовувати найсуттєвіші зв'язки і залежність між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролює власну діяльність. Відповідь його повна, логічна, обґрунтована, але з деякими неточностями.
	9	Студент вільно володіє вивченим матеріалом, застосовує знання в дещо змінених ситуаціях, вміє аналізувати і систематизувати інформацію, використовує загальновідомі докази у власній аргументації.
Високий	10	Студент володіє глибокими і міцними знаннями, здатний використовувати їх у нестандартних ситуаціях. Самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, критично оцінює окремі нові факти, явища, ідеї.
	11	Студент володіє узагальненими знаннями з предмета, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях, уміє знаходити джерело інформації та аналізувати її, ставити і розв'язувати проблеми. Визначає програму особистої пізнавальної діяльності.
	12	Студент має систематичні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності у навчальній діяльності, вміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію, виявляти власне ставлення до неї. Розвиває свої обдарування і нахили.

6.2. Система оцінювання навчальних досягнень студентів III курсу

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 6	
		3 курс	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	6	6
Відвідування семінарських занять	1	5	5
Робота на семінарському занятті	10	5	50
Виконання завдання для самостійної роботи	5	5	25
Виконання модульної контрольної роботи	25	1	25
Разом	-	-	111
Максимальна кількість балів	111		
Розрахунок коефіцієнта	1,85		

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії його оцінювання

Зміст самостійної роботи студентів має таку структуру:

1. Опрацювати зміст тем за літературою.
2. Відповісти на питання до семінарського заняття.
3. Виконати завдання (оцінюється в 5 балів – модуль 6).

Змістовий модуль 1. Загальні основи педагогіки.

Тема 1. Загальна характеристика педагогічної діяльності.

Охарактеризувати діяльність сучасного вчителя нової української школи

Тема 2. Історичні етапи розвитку педагогіки.

Історичні етапи розвитку педагогіки

Визначні педагоги та їх внесок у розвиток педагогіки

Тема 3. Система педагогічних наук. Система освіти в Україні.

Зміст освіти відповідно до Державного стандарту загальної середньої освіти.

Тема 4. Методи науково-педагогічних досліджень.

Структура науково-педагогічного дослідження

Методи науково-педагогічних досліджень

Змістовий модуль 2. Сутність, зміст процесу навчання

Тема 1. Предмет і основні поняття дидактики.

Категорії дидактики

Сутність навчання, його методологічна основа.

Тема 2. Зміст освіти.

Склад і структура змісту освіти

Тема 3. Суть процесу навчання.

Етапи засвоєння знань

Змістовий модуль 3. Принципи, методи та форми організації навчання.

Тема 1. Методи навчання. Класифікація методів навчання. Характеристика методів.

Методи навчання. Інновації у навчанні.

Тема 2. Поняття про закономірності, принципи та правила навчання.

Закономірності, принципи та правила навчання.

Тема 3. Форми організації навчання.

Різноманітність форм організації навчання в сучасній українській школі

Тема 4. Сутність і функції контролю, перевірки і оцінки знань.

Змістовий модуль 4. Сутність процесу виховання

Тема 1. Сутність та особливості процесу виховання. Мета і завдання виховання.

Сутність та особливості процесу виховання. Мета і завдання виховання.

Тема 2. Методи і форми виховання.

Основні положення щодо методики виховання, визначені у книгах В.

Сухомлинського «Серце віддаю дітям», «Як виховати справжню людину».

Тема 3. Формування основ наукового світогляду.

Етапи формування наукового світогляду

Тема 4. Напрямки виховання.

Виховання на цінностях

Змістовий модуль 5. Особливості виховного процесу.

Тема 1. Виховання учнівського колективу.

Виховання особистості в колективі

Тема 2. Робота класного керівника.

Види діяльності класного керівника

Тема 3. Сімейне виховання. Форми зв'язку школи і сім'ї.

Робота з батьками, громадами.

Тема 4. Виховна робота з педагогічно занедбанними дітьми.

Роль вчителя у виховній роботі з педагогічно занедбаними дітьми.

Змістовий модуль 6. Внутрішкільне управління. Школознавство.

Тема 1. Сутність, мета і принципи управління освітою.

Сутність, мета і принципи управління освітою відповідно до Концепції нової української школи.

Тема 2. Керівництво навчально-виховною роботою школи.

Принципи системи управління.

Тема 3. Планування роботи в школі та особливості її контролю.

Особливості внутрішкільного контролю.

Тема 4. Методична робота з учителями.

Передовий досвід використання активних форм методичної роботи.

Тема 5. Передовий педагогічний досвід та система роботи з ним.

Управління процесом упровадження передового педагогічного досвіду.

Загальні критерії оцінювання самостійної роботи студентів

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Бали
3,4 семестри			
1.	Загальна характеристика педагогічної діяльності.	2	-
2.	Історичні етапи розвитку педагогіки.	4	-
3.	Система педагогічних наук. Система освіти в Україні.	4	-
4.	Методи науково-педагогічних досліджень.	4	-
5.	Предмет і основні поняття дидактики.	4	-
6.	Зміст освіти.	4	-
7.	Суть процесу навчання.	2	-
8.	Методи навчання. Класифікація методів навчання. Характеристика методів.	3	-
9.	Поняття про закономірності, принципи та правила навчання.	3	-
10.	Форми організації навчання.	3	-
11.	Сутність і функції контролю, перевірки і оцінки знань.	3	-
12.	Сутність та особливості процесу виховання. Мета і завдання виховання.	3	-
13.	Методи і форми виховання.	3	-
14.	Формування основ наукового світогляду.	4	-
15.	Напрямки виховання.	3	-
16.	Виховання учнівського колективу.	3	-
17.	Робота класного керівника.	3	-
18.	Сімейне виховання. Форми зв'язку школи і сім'ї.	3	-
19.	Виховна робота з педагогічно занедбаними	4	-

	дітьми.		
20.	Сутність, мета і принципи управління освітою.	3	-
21.	Керівництво навчально-виховною роботою школи.	3	-
22.	Планування роботи в школі та особливості її контролю.	2	-
	Разом	70	-
5 семестр			
1	Тема 1. Сутність, мета і принципи управління освітою.	1	5
2	Тема 2. Керівництво навчально-виховною роботою школи.	1	5
3	Тема 3. Планування роботи в школі та особливості її контролю.	1	5
4	Тема 4. Інноваційні педагогічні технології на зламі тисячоліть	2	5
5	Тема 5. Передовий педагогічний досвід та система роботи з ним.	1	5
	Разом	6	25

Критерії оцінювання самостійної роботи

Якісними критеріями оцінювання виконання самостійної роботи студентами є:

1. Повнота виконання завдання: елементарна, фрагментарна, повна, неповна.
2. Рівень самостійності студента: під керівництвом викладача, консультація викладача, самостійно.
3. Рівень сформованості навчально-інформаційних умінь (роботи з підручником, складання плану, конспекту, вміння користуватися бібліотекою, спостереження, експеримент тощо).
4. Рівень сформованості навчально-інтелектуальних умінь (визначення понять, аналіз, синтез, порівняння, класифікація, систематизація, узагальнення, абстрагування, вміння відповідати на запитання, вміння виконувати творчі завдання тощо).
5. Рівень сформованості фахових методичних вмінь: низький (володіння умінням здійснювати первинну обробку навчальної інформації без подальшого її аналізу); середній (володіння умінням вибирати відомі способи дій для виконання фахових завдань); достатній (уміння застосовувати набуті знання у стандартних практичних ситуаціях); високий (володіння умінням творчо-пошукової діяльності).

Оцінка	Критерії оцінювання
5	Оцінюється завдання, що містить відповіді, в яких навчальний матеріал відтворюється в повному обсязі, відповідь правильна, обґрунтована, логічна, містить аналіз і систематизацію, зроблені

	аргументовані висновки. Студент здатний висловити власне ставлення до альтернативних міркувань з конкретної проблеми, проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати матеріал. Практичне завдання виконане правильно, як з використанням типового алгоритму, так і за самостійно розробленим алгоритмом.
4	Оцінюється завдання, що містить відповіді, в яких відтворюється значна частина навчального матеріалу. Студент виявляє знання і розуміння основних положень з навчальної дисципліни, певною мірою може аналізувати матеріал, порівнювати та робити висновки. У відповідях допущені несуттєві помилки, має місце недостатня аргументованість при викладенні матеріалу, нечітко виражене ставлення слухача до фактів.
3	Студент у цілому оволодів суттю питань з даної теми, намагається аналізувати факти й події, робити висновки, але дає неповні відповіді на запитання, припускається грубих помилок при висвітленні матеріалу. У практичних завданнях припущені несуттєві помилки.
2	Оцінюється завдання, що містить відповіді на рівні елементарного відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, фрагментів навчального матеріалу. Студент виявив неспроможність висвітлити питання чи питання висвітлені неправильно, безсистемно, з грубими помилками, відсутні розуміння основної суті питань, висновки, узагальнення.
1	Оцінюється завдання, що містять знання у формі окремих фактів, елементарних уявлень, що відтворюють незначну частину навчального матеріалу, володіють окремими видами умінь на рівні копіювання зразка, виконання певної навчальної дії.

6.2 Критерії оцінювання виконання практичних, лабораторних робіт та відповіді на семінарському занятті (3 курс)

Критерії оцінювання за 10 бальною шкалою

Кількість балів	Значення оцінки (характеристика відповіді)
10	Відмінний рівень виконання завдань/відповідь повна, вичерпна й достатньо обґрунтована з, можливими, незначними недоліками
9	Достатньо високий рівень виконання завдань/відповідь без суттєвих (грубих) помилок, але не містить повних обґрунтувань
8	В цілому добрий рівень виконання завдань/відповідь містить незначну кількість несуттєвих помилок
7	Посередній рівень виконання завдань/відповідь містить значну кількість недоліків та/або незначну кількість помилок
5-6	Мінімально допустимий рівень виконання завдань, містить недоліки та помилки/відповідь неповна, що характеризується-недостатньою обґрунтованістю, фрагментарністю, наявністю недоліків та помилок
3-4	Незадовільний рівень виконання завдань/відповіді, що виявляється у

	формальному запам'ятанні деяких понять і фактів, без належного їх розуміння, нездатності застосувати такі знання при вирішенні завдань
1-2	Незадовільний рівень виконання завдань/відповіді, що виявляється у неспроможності відтворити означення базових понять, положень, невмінні їх застосувати або виконання завдання/відповідь розпочата чи взагалі відсутня.

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

Модульний контроль проводиться за навчальним матеріалом окремих модулів після завершення лекційних і семінарських занять в письмовій формі. Тривалість проведення письмового модульного контролю становить 2 академічні години. Модульний контроль проводиться в письмовій формі і містить 25 різних за формою тестів. За кожну правильну відповідь на одне тестове завдання виставляється 1 бал, за неправильну відповідь – 0 балів. Максимальна кількість балів за виконання роботи – 25.

6.4. Шкала відповідності оцінок

Переведення 12-бальної шкали оцінювання в 100-бальну шкалу та рейтингову оцінку:

Оцінка за 12-бальною шкалою	Рейтингова оцінка	Оцінка за 100-бальною шкалою
12	A	98-100
11	A	94-97
10	A	93-90
9	B	89-86
8	B	85-82
7	C	81-75
6	D	74-69
5	E	68-65
4	E	64-60
3	FX	59-35
2	F	34-20
1	F	19-1

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90 – 100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

6.5.Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.

Семестровий контроль з дисципліни проводиться відповідно до навчального плану у вигляді екзамену в терміни, встановлені графіком навчального процесу. Контроль навчальної діяльності студентів здійснюється за допомогою рейтингової системи оцінювання за 100-бальною шкалою.

Зарахування залікових модулів здійснюється за результатами поточного і модульного контролю якості знань студента протягом навчального року, якщо він виконав всі види навчальної роботи, передбачені навчальною програмою, без порушення встановлених термінів, успішно пройшов модульний контроль і набрав кількість балів, яка відповідає позитивній підсумковій семестровій модульній оцінці. Результати підсумкового контролю (іспиту) оцінюються від 1 до 40 балів (включно). Критерії оцінювання: всього 36 питань: 15 тестових завдання з вибором однієї правильної відповіді оцінюються по 1 балу; 15 - тестових завдання з вибором кількох правильних відповідей - по 1 балу; 2 - тестових завдання, в яких потрібно вставити пропущене слово – по 1 балу; 4 - тестових завдання на встановлення відповідності та послідовності – по 2 бали.

Максимальна кількість балів за тестові питання з 1 по 36 оцінюються в 40 балів.

6.7 Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю.

1. Виникнення і становлення педагогіки.
2. Система педагогічних наук.
3. Принципи побудови системи освіти України. Структура освіти.
4. Методи науково-педагогічних досліджень.
5. Розвиток та формування особистості.
6. Поняття про дидактику. Суть процесу навчання.
7. Етапи засвоєння знань
8. Зміст освіти.
9. Документи, в яких відображено зміст освіти.
10. Методи та засоби навчання.
11. Характеристика методів навчання.
12. Закономірності і принципи навчання.
13. Характеристика принципів навчання.
14. Форми організації навчання. Види навчання.
15. Класно-урочна система навчання.
16. Урок – основна форма навчання
17. Контроль за навчально-пізнавальною діяльністю школярів.
18. Сутність процесу виховання. Мета і завдання виховання.
19. Методи і форми виховання.
20. Напрямки виховання.
21. Принципи виховання.
22. Позакласна і позашкільна виховна робота.
23. Сутність, мета і особливості управління освітою.
24. Робота класного керівника.
25. Спільна виховна робота школи, сім'ї та громадськості.
26. Сутність, мета і особливості управління освітою.
27. Керівництво навчально-виховною роботою школи.
28. Передовий педагогічний досвід.
29. Методична робота в школі.
30. Сучасні тенденції інклюзивної освіти в Україні.

7. Навчально-методична карта дисципліни «Педагогіка» (3,4 семестр)

Всього 3-4 семестр: 150 год (лекції –42 год., семінарські заняття –18 год. , практичні - 10 год., модульний контроль – 10 год., самостійна робота –55 год., підготовка і склад.підсумкового контролю – 15 год.)

Модулі	Змістовий модуль 1.				Змістовий модуль 2.			Змістовий модуль 3.				Змістовий модуль 4.				Змістовий модуль 5.				
Назва модуля	Сутність, зміст процесу навчання				Сутність процесу виховання			Принципи, методи та форми організації навчання.				Сутність процесу виховання.				Особливості виховного процесу.				
Лекції	1	2	3	4	5	6-7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18-19	20	21	
Теми лекцій	Загальна характеристика педагогічної діяльності.	Історичні етапи розвитку педагогіки.	Система педагогічних наук. Система освіти в наук.	Методи науково-педагогічних	Предмет і основні поняття педагогіки	Зміст освіти.	Суть процесу навчання.	Методи навчання.	Поняття про закономірності, принципи та правила навчання.	Форми організації навчання.	Сутність і функції контролю, перевірки і оцінки знань.	Сутність та особливості процесу виховання.	Методи і форми виховання	Формування основ наукового світогляду.	Напрямки виховання.	Виховання учнівського колективу.	Робота класного	Сімейне виховання. Форми зв'язку школи і	Виховна робота з	
Теми семінарських занять		Становлення та розвиток педагогіки в		Методи науково-	Предмет і основні поняття педагогіки		Суть процесу навчання.		Поняття про закономірності, принципи та правила навчання.			Сутність процесу	Методи і форми виховання		Напрямки виховання.	Виховання учнівського			Виховна робота	
Теми практичних занять					Предмет і основні поняття педагогіки	Зміст освіти.				Форми організації навчання.							Робота класного	Сімейне виховання. Форми зв'язку школи і		
Види поточною контролю	МКР 1				МКР 2			МКР 3				МКР 4				МКР 5				
Підс. контр.																				

Навчально-методична карта дисципліни «Педагогіка» (5 семестр)

Всього: 45 год (лекції –12 год., семінарські заняття –10 год., модульний контроль – 2 год., самостійна робота –6 год., підготовка і склад.підсумкового контролю – 15 год.)

Модулі	Змістовий модуль 6					
Назва модуля	Внутрішкільне управління. Школознавство.					
Лекції	1	2	3	4	5	6
Дати						
Теми лекцій	Сутність, мета і принципи управління освітою.	Керівництво навчально-виховною роботою школи.	Планування роботи в школі та особливості її контролю.	Методична робота з учителями	Передовий педагогічний досвід та система роботи з ним	Інноваційні педагогічні технології на зламі тисячоліть
Теми семінарських занять	Сутність, мета і принципи управління освітою.	Керівництво навчально-виховною роботою школи.	Планування роботи в школі та особливості її контролю	Методична робота з учителями		Інноваційні педагогічні технології на зламі тисячоліть
Самостійна робота	(5 балів)	(5 балів)		(5 балів)	(5 балів)	(5 балів)
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 1 (25 балів)					
Підсумковий контроль	Екзамен					

8. Рекомендовані джерела

Основна (базова) література:

1. Зайченко І.В. Педагогіка [Текст]: підручник / І.В.Зайченко. – 3-тє видання, перероблене та доповнене. – К.: Видавництво Ліра-К, 2016. – 608 с.
2. Загальні основи теорії і методики фізичного виховання : у 2 т. / за ред.Т.Ю. Круцевич. Київ : “Олімпійська література”, 2017. Т 1. 384 с.
3. Нова українська школа: поради для вчителя / Під заг. ред. Бібік Н. М. — К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2017. — 206 с.
4. Професійна педагогіка : підручник / О. В. Грабовський, Л. В. Коломієць, О.С. Савельєва, А. В. Семенова; за заг. ред. А. В. Семенової. – Одеса : Бондаренко М. О., 2020. – 575 с.

Додаткова література:

5. Бех І.Д. Зростаюча особистість у цінності духовності Сучасний виховний процес: сутність та інноваційний потенціал : матеріали звіт. наук.-практ. конф. Ін-ту проблем виховання НАПН України за 2016 рік / за ред. І.Д.Беґа, Ж.В.Петроґко. Вип. 5. ІваноФранківськ: НАІР, 2017. С. 12-18.
6. Барбашова І.А. Дидактика: навч. посібник для ст-тів ВНЗ / І.А. Барбашова. - 2-е видання. - Донецьк: Ландон-XXI, 2011. - 228с.
7. Москаленко Н.В., Борисова Ю.Ю., Сидорчук Т.В., Лядська О.Ю. Інформаційні технології у фізичному вихованні : навч. осібник. Дніпропетровськ : Інновація, 2014. 128 с.
8. Москаленко Н.В. Кожедуб Т.Г. Інноваційні підходи до теоретичної підготовки у фізичному вихованні : навчальний посібник. Дніпропетровськ, 2015. 107 с.
9. Огнев'юк В.О. Лідери для Нової української школи/ Неперервна освіта: Акмеологічні студії (Педагогічні науки. Психологічні науки) (1), 2017, С. 4-13.
10. Пономарьова Г., Репко І., Одарченко В. Практикум з педагогіки: навч. посібник. – Харків: ТО Ексклюзив, 2017. – 243с.
11. Цьома, Л.О. Інновації у виховній роботі [Тексі] / Л.О. Цьома // Позакласний час. – 2016.–№ 10. – С. 45–50.

Додаткові ресурси:

1. Закон України «Про освіту»
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
2. Закон України «Про повну загальну середню освіту»
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>
3. Закон України «Про позашкільну освіту» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1841-14#Text>
4. Державна національна програма «Освіта» Україна XXI століття
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/896-93-%D0%BF>
5. Державний стандарт початкової освіти https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/59891/
6. Концепція нової української школи
<https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>
7. Нова українська школа: веб-сайт: <https://nus.org.ua/>